

ZAMONAVIY PSIXOLOGIYANING PEDAGOGIKA BILAN UZVIY BOG'LIQLIGI

Aliyeva Baxtiyaxon Karimovna

Annotatsiya: *Ushbu maqola Pedagogik psixologiya nima ekanligi, qaysi davrda tashkil topganligi, Pedagogika va psixologiyaning qay yo'sinda bog'liqligi va bu sohada olib borilayotgan ishlar haqida yoritilgan.*

Kalit so'zlar: *psixologik yo'nalishlar, ta'lim jarayoni, psixologik asoslar, Pedagogik bilimlar, Pedagogik psixologiya.*

Zamonaviy dunyoda o'ziga xos psixologik texnologiyalar, metodlar va prinsiplar pedagogika sohasida ham keng jihatdan qo'llanilmoqda. Bu texnologiyalar va metodlar, o'quvchilarning o'zlarini o'rganish va rivojlantirish jarayonlarini yanada samarali qilishda ahamiyatga ega. Shu sababli, zamonaviy psixologiya va pedagogika bilan uzviy bog'liqni tushuntirish, ularning o'quv jarayonlarida qanday o'zaro qo'llanishini aniqlashga yordam beradi.

Uzviy bog'liq, boshqaruv va o'rganish jarayonlarida o'quvchilarning shaxsiy va jismoniy rivojlanishini oshirish uchun zarur bo'lgan bir qator prinsiplarga asoslangan. Bu bog'liqda, zamonaviy psixologiya va pedagogika o'rtasidagi munosabatning o'zining xususiyatlari mavjud. Misol uchun, boshqaruvchilar o'quvchilarning o'zlarini tushunish va qadrlash usullarini tushuntirishadi, shuningdek, o'quvchilarning o'zlarini boshqarish, maslahat bermoq va qaror qabul qilish qobiliyatlarini rivojlantirishadi.

Bir qancha tajribalar zamonaviy psixologiya va pedagogika bilan uzviy bog'liqni mustahkamlashda yordam beradi. Masalan, o'quvchilarni faol qatnashish, o'zlashtirish va mustaqil ishlashga rag'batlantirish uchun samarali usullar va texnologiyalar keng qo'llanilmoqda. Bu texnologiyalar o'quvchilarning o'z fikrlarini bayon qilish, maslahat berish va yechim topishga o'rgatiladi.

Zamonaviy psixologiya va pedagogika bilan uzviy bog'liqning bir qator tushunchalari ham mavjud. Misol uchun, "o'zlashtirish" prinsipi o'quvchilarning o'zlarini o'rganish va rivojlantirish jarayonlarini oshirishda muhim rol o'ynaydi. Bu prinsip asosida, o'quvchilar o'zlarini boshqarish, muammolarni hal qilish va yechim topishda o'zlarining ko'z yorishlarini, fikrlarini va mulohazalarini qo'llab-quvvatlashadi.

Shuningdek, uzviy bog'liq jarayonlarida "o'zlashtirish" prinsipi o'quvchilarning jismoniy rivojlanishini ham ta'minlaydi. Masalan, sport va rivojlanish mashg'ulotlari o'quvchilarning tana ziddiyatini oshiradi, ularni faol tarzda ishdan qatnashishga rag'batlantiradi va shuningdek, tinchlik va odob-ahloqni rivojlantiradi.

Bularni o'rganish uchun, pedagoglar va psixologlar o'quvchilarning shaxsiy xususiyatlarini, rivojlanish bosqichlarini va xohishlarini tushuntirishga intilishadi. Bu esa, o'quvchilarning o'zlarini rivojlantirish jarayonlarini eng samarali qilishga yordam beradi. Uzviy bog'liqni tushuntirish, zamonaviy psixologiya va pedagogika bilan

birgalikda, o'quvchilarning yuksak malakaga ega bo'lishi va faol fuqarolar sifatida o'zlarini mustahkamlashiga imkon beradi.

Birinchi navbatda, psixologiya va pedagogika sohasidagi so'nggi ilmiy tadqiqotlar o'quvchilarning o'zlarini tushunish va rivojlantirish jarayonlarini oshirish uchun yangi usullar va texnologiyalar mavjudligini ko'rsatmoqda. Masalan, Yangi Zelandiyadagi tadqiqotchilar o'quvchilarning o'zlarini o'rganish va rivojlantirish jarayonlarini oshirish uchun maslahat berish va qaror qabul qilishni o'rgatishning samarali usullarini rivojlantirishga intilishmoqda.

Ikkinchi navbatda, zamonaviy psixologiya va pedagogika bilan uzviy bog'liqni o'rganish va rivojlantirish sohasidagi ilmiy tadqiqotlar o'quvchilarning o'zlarini tushunish va rivojlantirish jarayonlarini oshirishda internet texnologiyalaridan foydalanishning samarali usullarini ham ta'kidlaydi. Masalan, Amerikadagi tadqiqotchilar o'quvchilarning o'zlarini o'rganish va rivojlantirish jarayonlarini oshirishda onlayn platformalardan foydalanishning o'zlashtirish va mustaqil ishlash qobiliyatlarini yanada oshirish uchun muhim rol ni aniqlashgan.

Shu bilan birga, bir qancha tadqiqotchilar zamonaviy psixologiya va pedagogika bilan uzviy bog'liqni o'rganish va rivojlantirish sohasidagi ilmiy tadqiqotlarda o'quvchilarning o'zlarini tushunish va rivojlantirish jarayonlarini oshirishda o'zlashtirish va mustaqil ishlash prinsiplarini yanada mustahkamlashning muhimligini ko'rsatadi. Bu prinsiplar o'quvchilarni faol qatnashish va o'z fikrlarini ifodalashga rag'batlantirish, ularning o'zlarini boshqarish, muammolarni hal qilish va yechim topish qobiliyatlarini rivojlantirishga yordam beradi.

Xulosa

Bu maqolada zamonaviy psixologiya va pedagogika bilan uzviy bog'liqni o'rganish va rivojlantirish sohasidagi ilmiy tadqiqotlar va fikrlar ko'rsatilgan. Tadqiqotchilar o'quvchilarning o'zlarini tushunish va rivojlantirish jarayonlarini oshirish uchun yangi usullar va texnologiyalarni rivojlantirishga intilishmoqda. Zamonaviy texnologiyalar, maslahat berish, qaror qabul qilish va o'zlashtirish prinsiplari o'quvchilarning o'zlarini rivojlantirish jarayonlarini yanada samarali qilishga yordam beradi.

Tadqiqotlar, zamonaviy psixologiya va pedagogika sohasidagi ilmiy muhokama va praktikani yanada rivojlantirishga yordam beradi. Uzviy bog'liqning tushuntirilishi va rivojlantirilishi o'quvchilarning yuksak malakaga ega bo'lishiga va faol fuqarolar sifatida o'zlarini mustahkamlashiga imkon beradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. M.Toxtaxodjayeveaning umumiy tahriri ostida. Pedagogika. Darslik. T.: O'zbekiston faylasuflari Milliy jamiyati, 2010.
2. Hoshimov K., Nishonova S. Pedagogika tarixi. Darslik. – T.: –A.Navoiy nomidagi O'zbekiston Milliy kutubxonasi 2001.

3. Hoshimov K., Nishonova S., Inomova M., Hasanov R. Pedagogika tarixi. O'quv qo'll. – T.: O'qituvchi 1996.

4. Hoshimov K., C.Ochil. O'zbek pedagogikasi antologiyasi. O'quv qo'll. I-jild. –T.: O'qituvchi, 2010.

5. . Ibragimov X.I., Abdullayeva Sh.A. Pedagogika nazariyasi. Darslik. - T.: –Fan va texnologiyalar|| nashriyoti, 2008.

6. Xasanboyev J., To,,raqulov X., Xaydarov M., Xasanboyeva O. Pedagogika fanidan izoxli lug'at. – T., 2008.